

זבחים קיז

עניין: במתו שבראש גגו

תנחומא וירא כב

והיאך נראה מרחוק, מלמד שמתחלה היה מקום עמק. כיון שאמר הקדוש ברוך הוא לשורות שכינתו עליו ולעשותו מקדש, אמר, אין דרך מלך לשפן בעמק, אלא במקום גבוה ומעלה ומיפה ונראה לכל. מיד רמז הקדוש ברוך הוא ותפלה לסביבות העמק, שיתקבצו ההרים למקום אחד לעשות מקום השכינה. לפיכך נקרא (דברי הימים ב ג א) הר המורה, שמיצאתו של הקדוש ברוך הוא ותפלה נעשה הר.

במדבר רבה יט, טז

ועוד, אף על פי שהיה הענין עושה כל המדבר מישור, היה מניח מקום גבוה למשכן שהוא חונה שם. והניח שלשה

רמב"ן שופטים דברים יז, כב

ודע כי מזבח הוא בנין אבנים גבוה וקירות ארבע ולו יסוד סוכב, יעלו על יסודו ומקריבים בין קרנותיו. והמצבה אבן אחת גדולה³⁶, ירימוה להקטיר או להקריב עליה או להיות הכומרים עומדים עליה. והבמה כעין הר, ועושים אותה מעפר מקובץ, ועליה מזבח בנוי להקריב בו, כי כל דבר רם וגבוה יקראו כן, "אעלה על במתי עב" (ישעיה יד יד), "על במותי ארץ" (דברים לב יג), גם גב האדם יקרא במה - "על במותימו תדרוך" (שם לג כט). וכן אמר הכתוב³⁷ (מ"א ג ד) "וילך המלך גבעונה לזכות שם כי היא הבמה הגדולה אלף עולות יעלה שלמה על המזבח ההוא".

ישעיה ב, ב-ג

ישעיהו בן-אמוץ על-יהודה וירושלם: והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית-יהודה בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל-הגוים: והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל-הר-יהודה אל-בית אלהי יעקב ויורנו מדרכיו ונלכה בארחתיו כי מציון תצא תורה ודבר-יהודה מירושלם: ושפט

ענני הכבוד סי' יד

ומטו בי מדרשא בשם מרן הגרי"ז שאמר שלעולם בעיני שבית המקדש יהא בנוי על הר כדכתיב בהר ה' יראה ומקום שכינה דינו שיהיה בהר כדכתיב (תהילים סח) ההר חמד אלוקים לשבתו וכן בשירת הים בקשו ישראל תביאמו ותטעמו בהר נחלתך מכוון לשבתך ובאונקלוס תרגם תעלינו ותשרינו "בטורא" דאחסנתך אתר מתקן לבית שכינתך וכן מפורש בתוספתא סוף פ"ק דברכות ומנין שאין השכינה חוזרת לתוכה עד שתיעשה הר שנאמר (דברים ט) ההר הטוב הזה והלבנון עיי"ש וכן יסד הפייטן בזמירות שבת (בזמר דרור יקרא) אלוקים תן במדבר הר, שירושלים בחורבנה נקראת מדבר כמשי"כ (ישעיה סד. ט). ערי קדש היו מדבר ורק אחר שהמקום יעשה הר יהא ראוי שיבנה עליו בית המקדש.

שיעורי רבי משולם דוד הלוי

בגמ' ובמתו שבראש גגו, וכו'. י"ל דהטעם דנקט דכמה מקומות הלשון "נראש גגו", אע"ג דכמה כשרה בכל מקום, הוא משום המזואר נראשונים דלרין לעשות הצמה נראש הגג לכחמילה, שמהא צמקוס גבוה. וכעין זה איתא צפי' הרמז"ן עה"ת פ' שופטים (דברים טז, כב ד"ה וטעם אשר שאל) ח"ל: "והצמה, כעין הר, עושים אותו מעפר מקובץ, ועליה מזבח בנוי להקריב בו, כי כל דבר רם וגבוה יקראו כן", וכו'. ומזואר דעיקר שם צמה ניתן לדבר גבוה, וממילא מסתבר שכן היה הדרך לעשותה נראש הגג.

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON